

SUOMEN CP-LIITTO RY

TOIMINTASUUNNITELMA 2024

Sisältö

4	Toiminnanjohtajalta: Uudistumista ja uskallusta
6	Vaikuttamistoiminta: Yhdenvertaisuutta ja uutta tietoa
7	Viestintä: Tietoa, tukea ja tarinoita
8	Jäsenyhdistysten tukena
9	Nuorten oma toiminta
9	Liikunnan ilo kuuluu kaikille
10	Vertaistukea ja voimavaroja perheille ja aikuisille
11	Perhelomitustoiminta auttaa vanhempia jaksamaan
11	Avustajapalvelu tukee osallistumista ja osallisuutta
12	Sosiaalinen valmennus: vertaistukea ja osallisuutta
13	Voimavarana perhe hanke: Tietoa ja voimavaroja perheille
14	Palvelutoiminta: Mielekästä ja turvallista arkea
15	Riittävät toimintaresurssit

Cp-vamma
on yleisin lapsuudessa diagnosoitu, elämänmittaista ja säännöllistä kuntoutusta edellyttävä oireyhtymä. Neurologinen liikuntavamma, johon liittyy monia liitännäisoireita. Suomessa on noin 7 000 henkilöä, joilla on cp-vamma.

Mmc
on liikuntavamma, joka syntyy sikiöaikana. Toimintarajoite riippuu siitä, missä kohtaa selkärankaava on. Yleensä aiheuttaa tunto- ja halvausoireita alaraajoissa, lantiossa tai vartalossa. Suomessa on noin 1 200 henkilöä, joilla on mmc.

Hydrokefalia
aiheutuu epätasapainosta aivoselkäydinnesteen tuotannossa ja takaisin imeytymisessä. Oireita voivat olla päänsärky, pahoinvointi tai tasapainovaikeudet. Hoidetaan asettamalla suntti. Suomessa on noin 2 500 henkilöä, joilla on hydrokefalia.

Normaalipaineinen hydrokefalia
on tuntemattomasta syystä yleensä ikäihmisille ilmaantuva aivoselkäydinnesteen kierron häiriö. Diagnostiikka vaikeaa. Hoidetaan sunttileikkauksella. Suomessa on noin 11 000 henkilöä, joilla on nph.

Suomen CP-liitto ry pähkinänkuoressa

Suomen CP-liitto ry on vuonna 1965 perustettu valtakunnallinen vammais- ja erityisliikuntajärjestö. Toimintapiiriimme kuuluvat ihmiset, joilla on cp-vamma, mmc, hydrokefalia, normaalipaineinen hydrokefalia sekä heidän läheisensä. Toimintapiiriimme kuuluvat myös ihmiset, joilla on motorisen oppimisen vaikeus tai lievempiä motoriikan vaikeuksia. Suomessa on noin 21 000 ihmistä, joilla on cp-vamma, mmc, hydrokefalia tai normaalipaineinen hydrokefalia. Kun heidän läheiset lasketaan mukaan, nousee luku noin 100 000:een. Noin viidellä prosentilla lapsista on motorisen oppimisen vaikeus tai lievempiä motoriikan vaikeuksia.

CP-liitto ja sen jäsenyhdistykset ympäri Suomea järjestävät toimintaa, joka mahdollistaa vertaistuen saamisen ja antamisen. Järjestämme koulutuksia sekä tarjoamme tukea ja neuvontaa toimintapiirimme kuuluville ihmisille, heidän läheisilleen ja ammattilaisille. Teemme valtakunnallista vaikuttamistyötä ja valvomme vammaisten henkilöiden oikeuksia.

Strategiakausi 2021–2025

Arvomme:

Välittäminen, osallisuus ja vaikuttaminen.

Mottomme: Ihminen lähellä.

Toimintamme painopisteet:

1. välittävää vertaistukea ja osallistavaa toimintaa
2. näkyvää vaikuttamistyötä
3. laadukasta palvelutoimintaa
4. riittävät toimintaresurssit.

CP-liitto tuottaa myös palveluja ihmisille, joilla on vamma. Tarjoamme vammaispalvelulain mukaisia asumispalveluja Turussa ja Helsingissä ja vammaispalvelulain mukaista päivätoimintaa Helsingissä Malmilla. Tarjoamme myös henkilökohtaista apua, tulkkauspalveluja sekä kommunikaatio-ohjausta ja -opetusta.

CP-liiton ylin päättävä elin on liittokokous. Toiminnasta huolehtii syysliittokokouksen nimeämä hallitus.

Uudistumista ja uskallusta

Vuonna 2024 jatkamme kehittämistyötä ja uudistumista. Näin vastaamme toimintaympäristömme muutoksiin ja varmistamme, että CP-liitto pystyy vastaamaan niihin tavoitteisiin, joita varten se on perustettu vuonna 1965: ajamaan toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten oikeuksia ja yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa.

Vammaispalvelulain uudistus sekä terveydenhuollon, kuntoutuksen ja sosiaalipalvelujen haasteet lisäävät tarvetta vaikuttamistoiminnalle ja toimintapiirimme kuuluvien ihmisten kanssa työskentelevien ammattilaisten kouluttamiselle. Hallitusohjelman leikkauspaineet kohdistuvat myös vammaisten ihmisten palveluihin, mikä voi heikentää jo ennaltaan haavoittuvaisessa asemassa olevien ihmisten hyvinvointia ja osallisuutta.

Kaikki nämä yhteiskunnalliset haasteet aiheuttavat CP-liitossa kasvavaa tarvetta vahvistaa asiantuntijuutta. Tarvitsemme lainsäädännön ja vammaispalvelut hallitsevia osajia niin vaikuttamistyöhön kuin sosiaaliohjaukseen ja -neuvontaan, jotta toimintapiiriimme kuuluvat ihmiset saisivat tarvitsemansa kuntoutuksen, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ja osallisuuttaan vahvistavat vammaispalvelut.

Suomen taloudellinen tilanne vaikuttaa myös liittomme toimintaan ja inflaatio on nostanut toiminnan kustannuksia. Myös järjestöjen rahoitukseen liittyvä epävarmuus aiheuttaa huolta.

Työntekijöidemme hyvinvointi ja jaksaminen ovat meille hyvin tärkeitä epävakaina aikoina. Tuemme työntekijöiden osaamisen kehittämistä ja paljitsemme vastuunkannosta. Pidämme huolta, että kukaan ei jää haastavissa tilanteissa yksin ja että työyhteisö voi hyvin.

Jatkamme jäsenyhdistystemme kanssa vaikuttamista yhdessä paikallisesti ja valtakunnallisesti. Haluamme panostaa jäsenyhdistystemme vapaaehtoisten jaksamiseen ja osaamiseen sekä kääntää yhdistysten jäsenmäärät taas kasvuun. Jäsenyhdistysten vapaaehtoiset ovat liiton olemassaolon elinehto, ja toivommekin uusien aktiivisten jäsenten innostuvan mukaan pyörittämään yhdistysten paikallistoimintaa: harrastekerhoja ja vertaiskohtauksia. Vertaistuen arvo on mittaamaton, ja vertaisilta saadut vinkit ja tuki auttavat jaksamaan arjessa.

Myös CP-liitto tarjoaa vertaistukea ja tietoa vuonna 2024 niin perheille, nuorille kuin aikuisillekin suunnatuissa tapahtumissa. Sosiaalisen valmennuksen kurssitoiminta jatkuu tuttuun tapaan, ja annamme myös henkilökohtaista sosiaaliohjausta ja -neuvontaa. Toimintamme tarjoamat kohtaukset ja niissä välittyvä tieto, arjen vinkit, tuki sekä mahdollisuudet löytää uusia ystäviä ovat sellaisia palveluita, joita vain järjestöt pystyvät tuottamaan. Niiden jatkumisesta on pidettävä huolta.

CP-liiton toiminnasta vastaa hallitus. Pidämme hallitusta ajantasalla ajankohtaisista asioista ja johdamme toimintaa määrätietoisesti eteenpäin uskaltuen tarttua hankaliinkin asioihin – joita väistämättä tulee eteen taloudellisen tilanteen kiristyessä.

Oikeiden asioiden tekeminen vaikuttavasti turvaa CP-liiton toimintaedellytykset nyt ja tulevaisuudessa. Tiivistämme yhteistyötä niin liiton sisällä järjestö- ja palvelupuolen sekä viestinnän kanssa että talon ulkopuolella lukuisten sidosryhmiemme kanssa. Etsimme kansainvälisen yhteistyön kautta uutta tutkimustietoa ja käytäntöjä, joita voidaan hyödyntää erityisesti terveydenhuollon palveluissa, jotta toimintapiiriimme kuuluvat ihmiset saisivat entistä parempaa hoitoa.

Etsimme keinoja taloutemme tasapainottamiseksi ja toimintojemme tehostamiseksi: seuraamme tarkasti menojamme, tehostamme hankintoja ja pohdimme palvelutoiminnan työntekijämäärän suhdetta tarpeeseen.

Analysoimme toimintaa ja uskallamme tehdä päätöksiä, jotka turvaavat CP-liiton toimintaedellytykset muuttuvassa toimintaympäristössä.

Vuoden 2024 toimintasuunnitelma on liiton 59. toimintasuunnitelma, Se osoittaa CP-liiton toiminnan laajuuden, asiantuntemuksen ja merkityksen Suomessa.

Juha Lappalainen
toiminnanjohtaja
Suomen CP-liitto ry

YHDENVERTAISUUTTA JA UUTTA TIETOA

Suomen CP-liitto ry:n vaikuttamistoiminnan tarkoituksena on tuoda toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten asioita esille suomalaisessa yhteiskunnassa sekä tehdä cp-vammaa, mmc:ä, hydrokefaliaa ja normaalipaineista hydrokefaliaa tunnetuksi. Tavoitteemme on, että CP-liiton toimintaa tunnetaan eri toimialoilla ja organisaatioissa. Lisäksi vaikutamme vammaisten henkilöiden asioihin yleisesti, ja tuomme esille niitä asioita, jotka ovat tärkeitä ja joissa on epäkohtia toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten kohdalla.

Suomen CP-liiton vaikuttamistoiminta kohdentuu vuonna 2024 terveydenhuoltoon, kuntoutukseen ja vammaisten henkilöiden palveluihin ja tukitoimiin. Nämä muodostavat toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten elämässä perusasioiden toteutumisen. Näiden palvelujen järjestäminen on pääasiassa hyvinvointialueiden, HUS-yhtymän ja Kelan vastuulla. Vaikutamme siihen, että toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten palvelut toteutuvat tasapuolisesti koko maassa.

Työskentelyä näiden asioiden eteen jatkamme vaikuttamalla eri tavoin hyvinvointialueiden, HUS-yhtymän ja Kelan virkahenkilöihin ja päättäjiin. Lisäksi jaamme tietoa toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten asioista kohdatessamme muita päättäjiä kuten kansanedustajia.

Jatkamme toimintarajoitteisiin liittyvän tiedon levittämistä varhaiskasvatukseen ja opetustoimen ammattilaisille muun muassa hyvää palautetta saaneen sarjakuvamateriaalimme avulla. Työskentelemme myös sen eteen, että kunnissa otetaan huomioon vammaiset henkilöt muun muassa soveltavan liikunnan osalta.

Seuraamme uuden vammaispalvelulain toteuttamista ja sen suhdetta sosiaalihuoltolakiin sekä mahdollisen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain valmistelua. Edellä mainituilla asioilla on vaikutusta vammaisten henkilöiden toimeentuloon.

Jatkamme pohjoismaista yhteistyötä ja ke-

räämme toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten vammoihin ja niiden liitännäisoireisiin liittyvää tutkittua tietoa ja hyviä käytäntöjä. Näitä hyödynnämme vaikuttamistyössä terveydenhuollon ja kuntoutuksen alalla sekä levitämme tietoa toimintapiiriimme ihmisten kanssa työskenteleville ammattilaisille.

Tärkeä osa vaikuttamistyössä on työtekijöiden ammattitaito ja sen hyödyntäminen oikeuksien valvonnassa. Tämä tarkoittaa muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön tuntemista ja tietoja lainsäädännön soveltamisesta. Lisäksi on tunnettava lainsäädäntöprosessia ja osattava toimia asiantuntevasti verkostoissa.

Siksi jatkamme organisaation kehittämistä asiantuntijuutta painottaen. Osaamisella ja hyvällä viestinnällä luomme pohjaa pitkäjänteiselle vaikuttamistyölle, jossa yhteistyökumppanien kanssa etsimme yhdessä ratkaisuja toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten asioissa.

Yhteistyöverkostomme on laaja myös vuonna 2024. Teemme yhteistyötä muun muassa Vammaisfoorumin, SOSTEn, Aspasäätön, Niilo Mäki -säätiön ja Kelan vammaisten tulkkauksen palvelun yhteistyöverkoston kanssa. Lisäksi palvelutoiminta tekee yhteistyötä muun muassa hyvinvointialueiden ja Kelan kanssa.

TIETOA, TUKEA JA TARINOITA

CP-liiton viestintä välittää tietoa ja tuottaa materiaaleja CP-liiton toimintapiiriin kuuluvien ihmisten vammoista ja niiden liitännäisoireista henkilöille, joilla on vamma, heidän läheisilleen sekä ammattilaisille. Jaamme tietoa tuista ja palveluista, vinkkejä arjen haasteisiin sekä vertaistuellisia tarinoita.

Tuemme liiton asiantuntijoita heidän työhönsä ja jäsenyhdistyksiä viestinnän suunnittelussa ja toteuttamisessa. Edistämme vaikuttamistyön avulla toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten oikeuksia, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta yhteiskunnallisella tasolla.

Kerromme liiton toiminnasta, vaikuttamistyöstä sekä muista toimintapiirimme ihmisiä kiinnostavista asioista selkeällä ja mielekkäällä tavalla eri viestintäkanavissamme.

Tietoa ja koulutuksia

Tiedon tarpeeseen liittyvät haasteet ovat nousseet usein esiin toimintapiirimme ihmisten puheissa: sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisilla ei ole riittävästi osaamista kohdata tai hoitaa ihmisiä, joilla on vamma.

Tieto erityisesti cp-oireyhtymään liittyvistä liitännäisoireista on kansainvälisten tutkimusten kautta lisääntynyt viime vuosina huomattavasti, ja tätä tietoa keskitymme levittämään vuonna 2024. Koulutamme perusterveydenhuollon lääkäreitä ja muita terveydenhuollon ammattilaisia sekä sosiaalityöntekijöitä toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten vammoista ja heidän arkeensa liittyvistä haasteista.

Vaikutamme uuden vammaispalvelulain sisältöön ja uusimme sekä verkkosivuilla olevaa materiaaliamme että painettuja oppaitamme uuden lain astuessa voimaan. Varaudumme myös kouluttamaan toimintapiiriimme kuuluvia ihmisiä lakiuudistuksen sisällöstä.

Vertaistukea tarinoiden välityksellä

Edistämme osallisuutta ja välitämme vertaistukea kannustamalla toimintapiiriimme kuuluvia ihmisiä jakamaan tarinoitaan CP-liiton viestintäkanavien välityksellä. Vertaistuen tarve

korostuu elämän nivelvaiheissa: lapsen saadessa diagnoosin, kouluun siirryttäessä, teini-iässä, itsenäistymisen aikana sekä toimintakyvyn muuttuessa aikuisuudessa ja ikääntyessä. Tuotamme ensitieto-oppaan sekä teemme Voimavarana perhe -hankkeen kanssa Tueksi kouluarkeen -oppaan.

Huomioimme cp-oireyhtymään yleisesti liittyvän liitännäisoireen, kognition vaikeuksien, vaikutukset viestintään. Julkaisemme osan CP-lehdessä julkaistuista artikkeleista verkkosivuillemme ääneen luettuina.

Panostamme videoiden tuottamiseen saatavuus huomioiden.

CP-LIITON VIESTINTÄKANAVAT

- verkkosivut cp-liitto.fi
- CP-lehti
- Facebook, Instagram, YouTube, WhatsApp
- Uutiskirje, Perheposti-uutiskirje
- Yhdistystiedote

JÄSENYHDISTYSTEN TUKENA

CP-liiton 19 jäsenyhdistystä ympäri Suomea vaikuttavat paikallisesti sekä järjestävät vapaaehtoisvoimin toimintaa ja tapahtumia alueillaan asuville, toimintapiiriimme kuuluville ihmisille mahdollistaen matalan kynnyksen vertaistuen. Liiton työntekijät tukevat yhdistysten vapaaehtoisia järjestämään toimintaa ja tukevat vapaaehtoisten jaksamista.

Vapaaehtoisten jaksaminen ja yhdistysten välisen yhteistyön kehittäminen ovat toimintamme painopisteitä vuonna 2024. Osaavat ja jaksavat vapaaehtoiset mahdollistavat yhdistysten toiminnan jatkumisen, yhteiskunnallisen vaikuttamisen sekä vertaistuen saamisen alueellisesti. Vertaistuen merkitys on toimintapiiriimme kuuluville ihmisille suuri, sillä ymmärrys esimerkiksi liitännäisoireisiin liittyvistä haasteista ja niiden kanssa pärjäämisestä tai toimintakyvyn muutoksista ikääntymisen myötä on sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten keskuudessa yhä puutteellista. Siksi vertaisten antamat vinkit ja tuki ovat huomattavan tärkeitä.

Toisaalta toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten vammoihin kuuluvat liitännäisoireet, kuten uupumus, kivut ja kognition vaikeudet, haastavat myös vapaaehtoisten jaksamista. Tämän vuoksi liiton työntekijöiden vahva tuki on hyvin tärkeää yhdistystoiminnan jatkumisen kannalta.

Myös yhteiskunnalliset muutokset, kuten hyvinvointialueiden toimintojen haasteet ja vammaisten palveluihin kohdistuvat säästöpaineeet, haastavat vapaaehtoisten osallisuuden mahdollisuuksia. Seuraamme ja koulutamme vapaaehtoistoimijoita muutoksista ja tuemme heitä vaikuttamaan alueellisesti.

Teemme paikallista vaikuttamistoimintaa ja vahvistamme yhteyksiä hyvinvointialueiden ja kuntien vammaisneuvostoihin ja muihin järjestöjen yhteistyöryhmiin. Vahvistamme edelleen sairaaloiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja teemme yhteistyötä sairaaloiden OLKA-toiminnan kanssa. Teemme yhteistyötä Maaseudun Terveys- ja Lomahuollon kanssa tuettujen lomien mahdollistamiseksi toimintapiiriimme kuuluville ihmisille.

Toimintaa ja tapahtumia

Järjestämme yhdistystoimijoille suunnattua toimintaa yhdistyksistä saadun palautteen ja yhteisten keskustelujen pohjalta.

Koulutamme yhdistysten toimijoita ja vahvistamme heidän jaksamistaan viikonlopputapahtumissa. Tuemme yhdistyksiä järjestämään vertaistuellisia kohtaamisia, joissa huomioidaan niin nuoret, perheet, aikuiset kuin senioritkin.

Järjestämme verkossa valtakunnalliset hyvinvointiteemaiset ystävänpäiväkahvit 14.2.2024 sekä alueellisia yhdistyskahveja tarpeen mukaan. Vietämme Maailman CP-päivää eri alueilla yhteistyössä paikallisyhdistysten kanssa.

Huomioimme yhdistysten vapaaehtoisia vapaaehtoisten päivänä joulukuussa kahvitte-lujen merkeissä. Tuemme yhdistysten välisen yhteistyön kehittämistä, jonka tavoitteena on järjestää yhdistysten yhteinen tapahtuma.

NUORTEN OMA TOIMINTA

Toimintapiiriimme kuuluville 13–29-vuotiaille nuorille suunnattu toiminta tarjoaa vertaistukea, mielekästä tekemistä arkeen sekä vähentää yksinäisyyttä ja tukea nuorten itsenäistymistä ja osallisuutta.

Toiminnan kautta nuoret saavat tukea, ymmärrystä ja yhteenkuuluvuutta sekä pääsevät harjoittelemaan kaveri- ja vuorovaikutustaitoja. Nuoret saavat mahdollisuuksia viettää aikaa ikätoveriensä kanssa ja harjoitella vanhemmista irtautumista turvallisesti, tuettuina ja matalalla kynnyksellä.

Osallistujilta saadun palautteen perusteella läsnäolotapahtumia on kaivattu. Vastaamme

tarpeeseen järjestämällä vertaisviikonlopun kurssikeskuksessamme Moijalassa.

Tuemme nuorten toimintaa alueellisesti järjestämällä jäsenyhdistystemme nuorisovastaavien kanssa pop up -tapahtumia toiveiden mukaan. Järjestämme etätapahtumia tarpeen mukaan ja toivotuista teemoista.

Järjestämme yhdistysten nuorisovastaaville säännöllisiä etätapaamisia ja tarjoamme yksilöllistä tukea toiminnan järjestämiseen yhdistyksissä.

Tiivistämme yhteistyötä Nuorisoyhteistyö Seitin kanssa sekä Vammaisjärjestöjen nuorisoyhteistyöverkoston VNY:n kanssa.

LIIKUNNAN ILO KUULUU KAIKILLE

Liikunta tukee kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä, mutta itselle mieluisan liikuntamuodon löytäminen ei ole aina helppoa toimintarajoitteen aiheuttamien haasteiden tai ympäristön fyysisen tai asenteellisen esteellisyyden vuoksi.

Liikunnalliseen elämäntapaan tulisi kannustaa jo lapsuudessa, jotta siitä tulisi luonnollinen osa arkea. Saamamme palautteen mukaan kouluissa on edelleen puutteita soveltavan liikunnan osaamisessa. Siksi panostamme koululaisten mahdollisuuksiin osallistua liikuntatunneille ja löytää oma tapansa liikkua ja harrastaa liikuntaa.

Koulutamme opettajia soveltavasta liikunnasta ja siitä, miten lapset, joilla on toimintarajoite, voivat osallistua liikuntatuntien ohjelmaan muiden oppilaiden kanssa. Innostamme opettajia kannustamaan oppilaitaan, joilla on toimintarajoite, löytämään kipinän liikunnalliseen elämäntapaan. Kartoitamme mahdollisuutta vaikuttaa opettajankoulutukseen niin, että osaaminen soveltavasta liikunnasta lisääntyy.

Tarjoamme toimintapiiriimme kuuluville ihmisille mahdollisuuden löytää itselle mieluisa tapa liikkua ja harrastaa liikuntaa mahdollistamalla erilaisten lajien kokeilun ver-

taisten seurassa osaavien ohjaajien tuella. Tuemme yhdistyksiä liikuntatoiminnan järjestämisessä ja järjestämme etäliikuntaa kysynnän ja toiveiden mukaan.

Järjestämme CP-liiton jäsenyhdistysten kanssa liikuntakokeiluita eri puolilla Suomea toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten erilaiset toimintarajoitteet ja vamman vaikeusasteet huomioiden.

Järjestämme yhdistysten liikuntavastavien toiveesta lajikokeiluihin painottuvan viikonlopputapahtuman yhteistyössä Paralympiakomitean kanssa toimintapiiriimme kuuluville nuorille perheineen.

Panostamme vaikuttamistyöhön yhteistyössä verkostojemme kanssa. Seuraamme hyvinvointialueiden ja kuntien tarjoamia mahdollisuuksia soveltavaan liikuntaan ja liikuntapalvelujen esteettömyyteen liittyen.

VERTAISTUKEA JA VOIMAVAROJA

CP-liiton perheille suunnattu toiminta tukee perheiden hyvää arkea, luottamusta tulevaan, jaksamista arkeen sekä ohjaa heitä oikean tiedon lähteille oikeaan aikaan.

Aikuisille suunnattu toiminta tukee ihmisiä tavoittelemaan haluamiaan asioita, vaikuttamaan omaan elämäänsä sekä lisäämään tietoa vammasta ja sen vaikutuksista.

Järjestämme perheille ja aikuisille vertais- ja teemaviikonloppuja, vertaisryhmiä, teemailtoja ja elämäntaitovalmennusta.

Annamme myös ajanvarauksella ohjausta ja neuvontaa palveluista, sosiaaliturva-asioista ja mieltä painavista asioista.

Tietoa ja vertaisia lapsiperheille

Lapsiperheiden vanhempia yhdistää huoli lapsen selviytymisestä nuorena ja aikuisena, kuten esimerkiksi jääkö lapsi yksin ja osattomaksi aikuisuuteen kuuluvista asioista. Monia vanhempia yhdistää uupumus. Perheitä, joissa aikuisella on cp-vamma, mmc tai hydrokefalia, yhdistää tarve vahvistaa jaksamistaan, vanhemmuuttaan ja toimijuuttaan.

Perheet iloitsevat vertaisten kohtaamisista perheinä, asioiden jakamisesta ja selviytymismallien kuulemisesta. Lapsen vammaan perustuva vertaisuus on osoittautunut tärkeäksi erityisesti, kun lapsella on hemiplegia tai intiimi- ja seksuaalitoimintoihin vaikuttava vamma, jonka aiheuttama erilaisuuden tunne voimistuu lapsen kasvaessa.

Järjestämme lapsen diagnoosiin perustuvia vertaisviikonloppuja, joissa vanhemmat voivat keskustella työntekijän ohjaamina ja perheet voivat rentoutua, virkistyä ja tutustua toisiin perheisiin, joissa lapsella on samankaltainen tilanne. Tuemme perheiden verkostoitumista keskenään.

Ystäviä ja osallisuutta aikuisille

Toimintapiiriimme kuuluvien aikuisten elämänlaatua heikentää merkittävästi toimintamahdollisuuksien rajallisuus ja vastavuoroisten sosiaalisten kontaktien puute. Nämä vaikuttavat monin tavoin itsensä hyväksymi-

seen ja motivaatioon tavoitella parempaa elämänlaatua ja itselle merkityksellisiä asioita.

Toimintamme tarjoaa mahdollisuuksia osallistua ja käyttää omaa osaamistaan muiden hyväksi esimerkiksi vertaistukijana, tapahtumien suunnittelijana ja digineuvojana. Järjestämme tilaisuuksia oman vamman käsittelyyn ja etsimme yhdessä keinoja muuttuvan toimintakyvyn kanssa elämiseen. Tarjoamme myös palveluasumisessa asuville mahdollisuuksia tehdä ja kokea itselle merkityksellisiä, aikuisille tavanomaisia asioita, jotka eivät ole mahdollisia omassa arjessa.

Kansainvälinen tutkimustieto toimintapiirimme ihmisten vammoista ja niiden liitännäisoireista on lisääntynyt viime vuosina. Jaamme uutta tietoa teemailloissamme sekä käsittelemme toimintapiirimme toivomia aiheita, kuten työllisyyttä, ravitsemusta, hahmottamista, uupumusta, rakon ja suolen toimintaa tai spastisuutta ja sen lääkehoitoa.

Haasteet digitaalisten palvelujen käytössä aiheuttavat syrjäytymistä ja yksinäisyyttä.

Tuemme henkilökohtaisesti ja vapaaehtoistemme avulla taitoja, jotka mahdollistavat digilaitteiden käyttämisen.

Kuuntelemme kohderyhmän kokemuksia ja käsittelemme esille nousseita asioita alueellisissa tapahtumissa.

PERHELOMITUSTOIMINTA AUTTAA VANHEMPIA JAKSAMAAN

Perheet, joissa lapsella on cp-vamma, mmc tai hydrokefalia ja jotka eivät ole omaishoidon tuen piirissä, kokevat itsensä monin tavoin väliinputoajiksi. Perhelomitustoiminta tukee näiden perheiden jaksamista ja osallisuutta kuormittavassa elämäntilanteessa.

Perhelomitustoiminnalla on tärkeä merkitys perheen jaksamisen ja hyvinvoinnin kannalta. Vanhemmat saavat tarvitsemaansa lepoa ja voimavaroja sekä kokemuksen siitä,

että lapsi pärjää muidenkin hoidossa. Lapset pääsevät kokemaan erilaisia asioita perhelomitustajan kanssa ja oppivat toimimaan muiden, kuin oman vanhemman avustamina.

Lomitusta on mahdollista saada 12 vrk/perhe/vuosi (enintään 7 vrk/lomituskerta). Perheet hankkivat lomittajan itse ja liitto maksaa 170 euroa/vrk lomittajalle, kun työ on suoritettu. Lomitusta haetaan verkkosivuiltamme osoitteessa cp-liitto.fi/perhelomitustoiminta.

AVUSTAJAPALVELU TUKEE OSALLISTUMISTA JA OSALLISUUTTA

Avustajapalvelua voidaan myöntää Suomen CP-liiton toimintapiiriin kuuluville vammaisille henkilöille osallisuutta tukevaan toimintaan kuten harrastuksiin, yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen osallistumiseen tai matkustamiseen siltä osin, kun hyvinvointialueiden myöntämä palvelu ei sitä riittä kattamaan.

Avustajapalvelua hyödynnetään myös yleisavustajien varmistamiseen liiton omista tapahtumissa, jotta toimintaamme osallistuminen onnistuisi silloinkin, kun hyvinvointi-

alueet eivät myönnä riittävästi henkilökohtaista apua.

Palvelua myönnetään yhdelle hakijalle enintään 70 tuntia vuodessa. Avustajan palkkio on 11,52 euroa tunnilta. Avustaja voi toimia enintään 10 tuntia vuorokaudessa. CP-liitto maksaa avustajan palkkion muttei muita kuluja. Avustajapalvelua myönnetään kertaluonteisesti ennalta anotuksi ajaksi. Hakulomake on verkkosivuiltamme osoitteessa cp-liitto.fi/avustajapalvelu.

VERTAISTUKEA JA OSALLISUUTTA

Sosiaalisen valmennuksen tarkoituksena on osallistujien toimijuuden, hyvinvoinnin ja myönteisen minäkuvan vahvistuminen vertaistuen, osallisuuden ja tiedon avulla.

Järjestämme vuonna 2024 neljä perhekurssia, yhden nuorten kurssin ja kolme aikuisten kurssia, joista yksi on suunnattu nuorille aikuisille (18–29 vuotta). Lisäksi toteutamme kohtaamisia ja vertaisviikonloppuja yhdessä perhe-, aikuis- ja aluetoiminnan kanssa.

Toimintaan sisältyy yksilöllistä sosiaaliohjausta ja neuvontaa kurssien ja viikonloppujen yhteydessä sekä puhelimitse ja ajanvaraukseen perustuvalla Teams-yhteydellä. Lisäksi viestimme sosiaaliturvaan ja kuntoutukseen liittyvistä asioista uutiskirjeissä ja CP-lehdessä.

Osallistujapalautteiden ja työntekijöiden havaintojen perusteella vamma vaikuttaa monin tavoin henkilön ja hänen läheistensä minäkuvaa, jaksamiseen ja sosiaalisiin suhteisiin. Vertaisten kasvokkainen kohtaaminen, oman äänen löytäminen ja asioiden jakaminen ryh-

mässä ovat olleet merkityksellisiä ja voimauttavia kokemuksia lähes kaikille toimintaan osallistuneille. Vanhempia on auttanut oman vanhemmuuden prosessointi erityislapsen erikävaiheissa. Henkilöt, joilla on vamma, ovat saaneet tukea keskinäisen yhteyden ja luottamuksen kautta.

Osallistujan on mahdollista täydentää tai jatkaa sosiaalisen valmennuksen kursseilla alkanutta prosessiaan diagnoosiin tai teemaan perustuvilla vertaisviikonlopuilla, joita järjestämme yhteistyössä perhe-, aikuis- ja aluetoiminnan kanssa.

Koronan väistymisen myötä etävertaisryhmiin osallistuminen ei enää kiinnosta aiemmassa laajuudessa. Kasvokkaiset ja intensiiviset kohtaamiset saattavat edelleen nostaa pintaan vaikeita tunteita, joihin varaudumme jo kootessamme osallistujaryhmiä.

Tuemme orientaatiokoulutuksissa työntekijöitä tunnistamaan mahdollisia kriisiytyviä tilanteita, hankkimaan osallistujalle tarvittaessa yksilöllistä tukea ja käsittelemään asioita rakentavasti muiden osallistujien kanssa.

TIETOA JA VOIMAVAROJA PERHEILLE

Voimavarana perhe on Suomen CP-liiton kehittämissähanke vuosille 2021–2024.

Kehitämme tapoja tukea perheiden jaksamista arjessa sekä tunteiden ja stressin säätelyssä. Lisäksi kokoamme tietoa kohderyhmämme vammoihin liittyvistä liitännäisoireista.

Hankkeen kohderyhmiä ovat perheet, joissa alaikäisellä lapsella on cp-vamma, mmc tai hydrokefalia, perheiden läheiset sekä perheyötä tekevät sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset.

Vuosi 2024 on hankkeen viimeinen vuosi. Tavoitteenamme on levittää ja juurruttaa hankkeen aikana koottuja materiaaleja ja menetelmiä.

Tietoa, tukea ja lepoa perheille

Perheillä on tarve kasvokkain kohtauksiin, joissa on aikaa tutustua ja keskustella vertaisten kanssa.

Järjestämme perheillemme ja heidän läheisilleen kasvokkaisen kohtauksen, jossa jaamme kokoamaamme tietoa ja kokeilemme kehittämiämme palautumisen ja tunnesäätelyn menetelmiä.

Toimintapiirimme vanhempien uupumus on kasvanut vanhempien puheissa ja tarve rentoutumiselle on noussut esiin palautteissa. Otamme vanhempien levon tarpeen huomioon loppuseminaarissamme tarjoamalla vanhemmille ajankohtaisen tiedon lisäksi mahdollisuuden hetken hengähdykselle.

Lasten ja nuorten palautteissa on iloitettu uusista harrastuskokemuksista ja yhteisistä hauskoista hetkistä. Emme halua unohtaa lasten ja nuorten tarvetta omannäköisiin kohtauksiin, joten hankkeen loppuseminaarissa mahdollistetaan myös lasten ja nuorten toiminnalliset kohtaukset.

Kasvokkaisten kohtauksien lisäksi järjestämme luennot hybridinä, jotta nekin perheet, joille kynnyks kasvokkain kohtauksiin on henkisesti raskas, pääsevät tiedon äärelle. Koska perheitä vahvasti koskettava kiristynyt taloustilanne voi olla esteenä osallistumiselle, katamme osallistujien ruokailu- ja majoitusku-

lut. Pyrimme mahdollisuuksien mukaan tarjoamaan apua matkakulujen kattamisessa.

Koulutusta ammattilaisille

Huoli vammaisen lapsen tai nuoren tulevaisuudesta ja tuen ja palveluiden puutteista on noussut usein esille kohtauksissamme perheiden kanssa. Vastaamme tarpeisiin tarjoamalla tietoa ja tukea sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille ja vanhemmille loppuseminaarin ja uudistetun Tietopaketti kouluarkeen -oppaan muodossa.

Järjestämme keväällä 2024 hankkeen loppuseminaarin sosiaali- ja terveyspalveluiden ammattilaisille, jotka kohtaavat työssään perheitämme. Jaamme seminaarissa tuottamiamme materiaaleja ja toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten kanssa kehitettyjä hyviä käytäntöjä.

Työssämme apunamme ovat yhteistyöverkostomme, kuten Vammaisfoorumien lasten ja nuorten -työryhmä, THL:n Perhekeskusverkosto, KuVe-verkosto sekä Kotkan varhaiskasvatus ja liikuntatoimi. Hankkeen ammattilaisten ja läheisten ohjausryhmätapaamisten pääpaino on lopputuotostemme levittäminen ryhmäläisten avustuksella sekä ohjausryhmätoimintojen juurruttaminen osaksi CP-liiton vakiintunutta toimintaa.

MIELEKÄSTÄ JA TURVALLISTA ARKEA

Tarjoamme vammaisille henkilöille asumis- palveluja, päivätoimintaa, henkilökohtaista apua ja tulkkauspalveluja. Lisäksi tarjoamme kommunikaatio-opetusta ja -ohjausta vammaisille henkilöille sekä heidän läheisilleen.

Hyödynnämme palvelutoiminnan tuottamisesta saatua tietoa toimintapiirimme kuuluvien ihmisten oikeuksien valvonnassa. Lisäksi palvelutoiminnasta saadut tuotot vahvistavat CP-liiton omaa pääomaa ja varmistavat toiminnan jatkuvuutta.

CP-liiton strategian Laadukasta palvelutoimintaa -tavoitteisiin edetään seuraavien tavoitteiden avulla:

1. Henkilöstön osaaminen
2. Ajanmukaiset palvelut
3. CP-liiton toimintapiiriin kuuluvien ihmisten huomioon ottaminen palveluissa
4. Toimitilojen ajanmukaisuus
5. Hyvä hallinto

Asumispalvelut, päivätoiminta ja henkilökohtainen apu

Tuotamme vammaispalvelulain mukaista palveluasumista Halisten palveluasunnoissa Turussa ja Laajasalon palveluasunnoissa Helsingissä. Lisäksi tuotamme vammaispalvelulain mukaista päivätoimintaa Helsingin Malmilla ja henkilökohtaista apua ostopalveluna.

Alan yleiseen tason verraten yksikköjemme henkilöstötilanne on hyvä. Olemme panostaneet henkilöstön pysyvyyteen parantamalla työkäytäntöjä, ja jatkamme henkilöstön osaamisen vahvistamista. Sote-koulutetun henkilöstön riittävää määrää varmistetaan aktiivisella rekrytoinnilla. Osallistumme vuoden aikana paikallisiin rekrytointitapahtumiin, pidämme yhteyttä oppilaitoksiin ja turvaamme tulevaisuuden työvoimatarpeitamme palkkaamalla oppisopimusopiskelijoita yksiköihin.

Työkäytäntöjen kehittämisen ohella panostamme esihenkilötyössä ongelmatilanteisiin puuttumiseen ja avoimen ilmapiirin luomiseen. Kehitämme edelleen henkilöstön tehtävänkuvia ja muutamme ammattinimikkeitä,

jotta työtehtävien vaatimat koulutusvaateet tulevat selkeämmin esille ja voimme kehittää työkäytäntöjä.

Osaaminen ja järjestelmät

Otamme käyttöön Kanta-palvelun, joka korostaa asiakaskirjaamisen tärkeyttä. Tämä vaatii myös henkilöstön kirjaamisosaamisen päivittämistä ja henkilöstön kouluttamista alkuvuonna 2024.

Lisäksi uudistamme muun muassa asiakaskutsujärjesteömämme alkuvuonna 2024.

Kehitämme henkilöstön lääkehoito-osaamista, sillä varsinkin ympärivuorokautisessa asumisessa olevien asiakkaiden lääkehoito on entistä vaativampaa.

Palvelun laatu

Lisäämme asiakkaiden osallistamista asumispalveluyksiköiden toimintaan. Järjestämme yhteisiä asiakastapaamisia viikonlopun lisäksi arkeen.

Lisäämme asiakkaiden kanssa vietettyä aikaa ulkoilujen sekä esimerkiksi omahoitajakeskusteluiden tai muun yhteisen tekemisen merkeissä. Ryhdymme seuraamaan yhteisen tekemisen toteutumista myös asiakastietojärjestelmän avulla.

Vuoden 2024 teemana yksiköissä on itsemääräämisoikeus ja mitä se tarkoittaa asiakkaan ja henkilöstön näkökulmasta. Järjestämme asiakkaille ja henkilöstölle teeman mukaiset webinaarit, joiden pohjalta jalkautamme asioita yksiköissä.

Yksikkökohtaiset kehityskohteet

Laajasalon palveluasunnoissa keskitymme erityisesti asiakkaiden kanssa tekemiseen, keskusteluihin ja ulkoiluun. Halisten palveluasunnoissa keskitymme lisäämään yhteisissä tiloissa tapahtuvaa ryhmämuotoista toimintaa.

Päivätoiminnassa otamme käyttöön mobiiliasiakastietojärjestelmän, jotta voimme tehdä kirjaamisen yhdessä asiakkaan kanssa.

Puhetupakeskus

Puhetupakeskus tuottaa tulkkauspalveluja puhevammaisille ihmisille sekä kommunikaatio-opetusta ja kommunikaatio-ohjausta puhevammaisille ihmiselle ja heidän läheisilleen.

Vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelut perustuvat lakiin vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelusta. Kela on kilpailuttanut nämä tulkkauspalvelut ja Puhetupakeskus on yksi Kelan puhevammaisten henkilöiden tulkkauspalveluiden tuottaja. Pääosa Puhetupakeskuksen tuottamista tulkkauspalveluista onkin Kelan hankkimia tulkkauspalveluja.

Puhevammaisten tulkit osallistuvat säännöllisesti alan koulutuksiin. CP-liitto on Kelan vammaisten tulkkauspalvelun yhteistyöverkoston jäsen sekä Kehitysvammaliiton Papunetin ohjausryhmän jäsen. Ohjausryhmän tehtävänä on edistää puhevammaisten

henkilöiden osallisuutta yhteiskunnassa.

CP-liiton edustaja on jäsenenä Opetushallituksen alaisen puhevammaisten tulkkauksen erikoisammattitutkinnon työelämätoimikunnassa. Toimikunnan tehtävänä on varmistaa tulkkien ammattikoulutuksen kehittämistä ja laatua.

RIITTÄVÄT TOIMINTARESURSSIT

Taloudessa pyrimme ensisijaisesti takaamaan tuottojen riittävyden ja näin varmistamaan toimintamme jatkon. CP-liiton talouden tuotot muodostuvat Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen (STEA) avustuksista, palvelutoiminnan tuotoista, CP-lehden ilmoitustuotoista ja lahjoituksista.

STEA:n yleisavustus kattaa CP-liiton yleisen toiminnan. Kohdennetut toiminta-avustukset kattavat sosiaalisen valmennuksen, perhelimitustoiminnan sekä aikuis- että mmc- ja hydrokefaliatoiminnan. Voimavarana perhehankkeelle on myönnetty hankeavustusta vuosille 2021–2024.

Palvelutoiminnan tuotot muodostuvat hyvinvointialueiden maksamista asumispalveluista, päivätoiminnasta ja vammaispalvelulain mukaisesta henkilökohtaisesta avusta. Lisäksi hyvinvointialueet hankkivat kommunikaatio-ohjausta ja kommunikaatio-opetusta puhevammaisille henkilöille ja heidän lähipiirilleen. Kela hankkii puhevammaisille henkilöille tulkkauspalveluja, jotka Kela on kilpailuttanut. Näi-

tä tulkkauspalveluja ostavat myös niin sanotut kolmannet tahot kuten oikeuslaitos ja poliisi.

Suurimmat menoerämme muodostuvat henkilöstökuluista.

Toimitilojamme ovat Malmin toimisto, Moijalan kurssikeskus, päivätoiminta, Laajasalon palveluasunnot, Halisten palveluasunnot, Laajasalon palveluasunnot ja järjestösuunnittelijan toimipiste Kuopiossa.

Taloudessa seuraamme maksuvalmiutta, velkaantuneisuutta, lainojen hoitokustannuksia, vakavaraisuutta ja kustannusten kehitystä. Näiden analyysien pohjalta varmistamme CP-liiton taloudellisen tilanteen ja tarvittaessa pystymme aloittamaan toimenpiteet talouden saattamiseksi tasapainoon.

Seuraamme taloutta ja toimitiloja CP-liiton hallituksen kokouksissa. Lisäksi koko CP-liitossa toimintojen rationalisointi ja uusien käytäntöjen ottaminen käyttöön ovat keskeisiä. Nämä eivät ole itsetarkoituksia vaan tavoite on, että rahat riittävät ja voimme hyödyntää uusia mahdollisuuksia.

**NÄKYVÄÄ
VAIKUTTAMISTYÖTÄ**

**VÄLITTÄVÄÄ VERTAISTUKEA
JA OSALLISTAVAA TOIMINTAA**

**RIITTÄVÄT
TOIMINTARESSURSSIT**

**LAADUKASTA
PALVELUTOIMINTAA**

IHMINEN LÄHELLÄ

Suomen CP-liitto ry

- **VÄLITTÄMINEN**
- **OSALLISUUS**
- **VAIKUTTAVUUS**

Suomen CP-liitto on valtakunnallinen vammais- ja erityisliikuntajärjestö. Kohderyhmäämme kuuluvat ihmiset, joilla on cp-vamma, mmc, hydrokefalia, normaalipaineinen hydrokefalia sekä heidän läheisensä. Kohderyhmäämme kuuluvat myös ihmiset, joilla on motorisen oppimisen vaikeus tai lievempiä motoriaan vaikeuksia.

SUOMEN CP-LIITTO RY

Malmin kauppatie 26
00700 Helsinki

toimisto@cp-liitto.fi
cp-liitto.fi/yhteystiedot

CP-LIITTO.FI

